

Informe d'Igualtat de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria

Curs 2024-2025

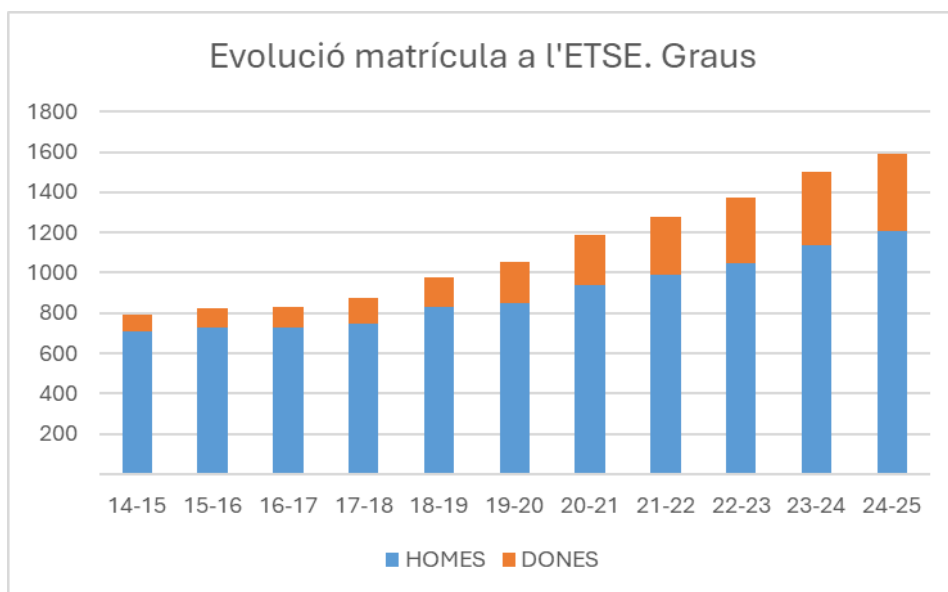
Índex

1. Introducció	3
2. Objectius de l'informe	4
3. Accions realitzades	5
4. Valoració de la Responsable d'Igualtat	111

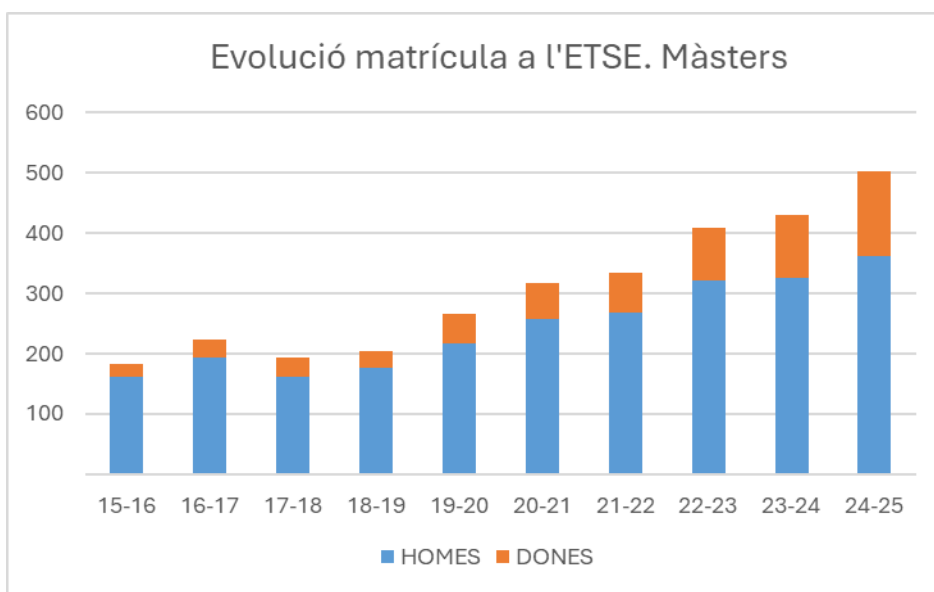
1. Introducció

La paritat a les aules de l'ETSE és un dels objectius que ja fa anys que es persegueix. Com es veurà tot seguit, encara no s'ha aconseguit. No és fàcil anar a contracorrent dels prejudicis que la societat atribueix a les carreres STEM, quant a dificultat i a elitistes. El compromís de totes les juntes directives de l'ETSE és seguir treballant per la qualitat dels nostres ensenyaments i per una igualtat de gènere a les aules.

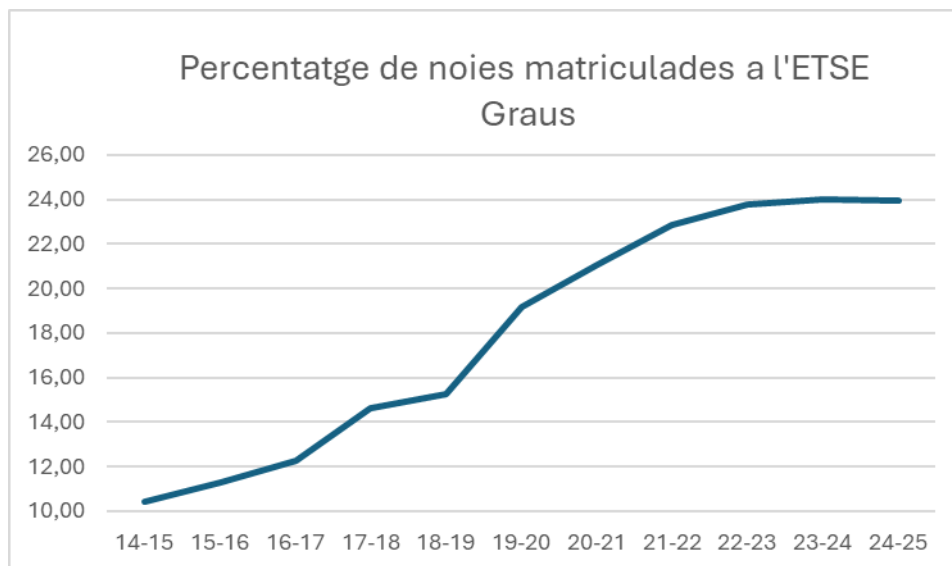
Els següents gràfics, mostren una millora en aquest sentit en l'última dècada: de 83 noies matriculades el curs 2014-15 als graus de l'ETSE, s'ha passat a 381 noies el curs 2024-25. Si bé el nombre d'estudiants total s'ha duplicat (de 794 a 1590), les noies han pràcticament quintuplicat la seva presència.

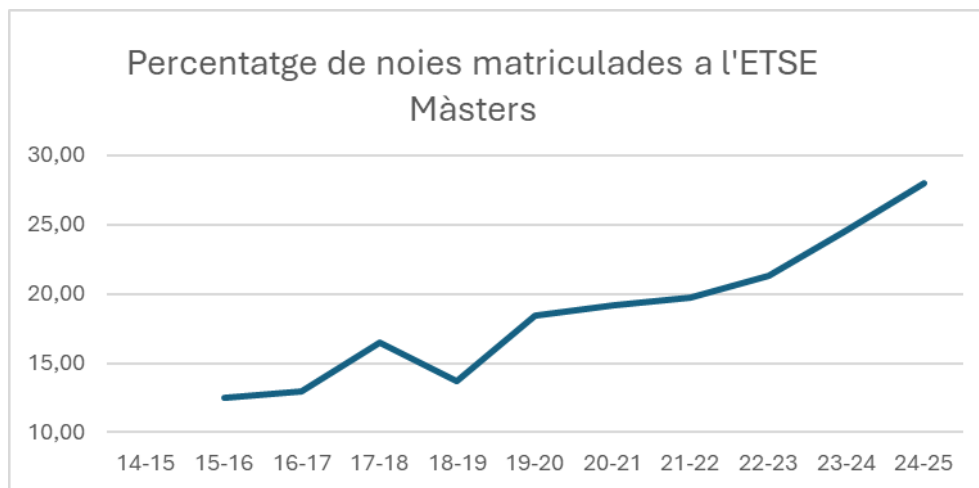
En el cas dels estudis de màster, la tendència és similar: hem multiplicat per 6 el nombre de noies (de 23, hem passat a 141), mentre que el nombre total d'estudiants "només" s'ha multiplicat per 2.7 (de 184 a 503).

Els percentatges de noies als graus mostra un estancament prop de 24% els últims 3 cursos. En nombres absoluts, estan augmentant la seva presència, però els nois també al mateix ritme.

La situació als màsters segueix la tendència del curs passat d'estar en millors condicions que als graus. El percentatge de noies als màsters, 28% (3.5 punts per sobre que el curs anterior) és superior al de noies als graus, 24%. L'increment de 72 estudiants respecte el curs anterior, ha anat repartit gairebé al 50% entre nois i noies.

Tota la informació que apareix als gràfics s'ha extret d'URV en xifres.

2. Objectius de l'informe

L'objectiu del present informe és presentar les accions realitzades a l'ETSE relacionades amb la Igualtat i perspectiva de gènere durant el curs acadèmic 2024-2025. Tota la informació és fruit del recull que en fa la Responsable d'Igualtat (RI), a partir del que coneix directament o del que se li fa arribar.

Per acabar l'informe, la Responsable d'Igualtat (RI) fa una valoració final per tal de reflexionar sobre la situació d'igualtat al centre.

3. Accions realitzades

A l'assignatura **Orientació Professional i Acadèmica** de 1r curs, s'ha seguit conduint des del professorat de l'ETSE (les Dres. Aïda Valls, Àngels Moncusí i la RI), la sessió per tractar de la desigualtat en ciència i tecnologia, i la necessitat i profit de la diversitat de gènere, i de pluralitat en general, als equips de treball. Creiem molt il·lustrador donar exemples de situacions en ambient universitari que són masclistes, però potser no es detecten com a tals. En aquesta ocasió, i organitzat des de la Unitat d'Igualtat de la URV, es va obsequiar tot l'estudiantat amb una bossa de cotó de marxandatge amb el logo *URV Feminista* i un bolígraf *URV Feminista @igualtat URV*.

El **18 d'octubre**, la Dra. Aïda Valls, com a secretària de l'ETSE, i la RI es van reunir amb la Cap del departament de Persones de l'**empresa Idiada**, que havia mostrat predisposició per unir esforços per perseguir la igualtat de gènere a les empreses. Se li va explicar totes les iniciatives que s'organitzen des de l'ETSE: girls' day, INSPIRA STEAM, l'existència de l'associació EXISTIM i els premis que oferim a les estudiantes. Finalment, van declinar participar de manera immediata, però mantindran obert l'interès en propers anys.

Des de la Comissió Dones i Ciència, i en el marc de les accions de Pacto de Estado contra la Violència de Género 2024, ens van oferir participar en una **formació sobre l'Aplicació del protocol guia d'àmbit universitari per prevenir i reparar amb diligència deguda les situacions de violència masclista, assetjament sexual i assetjament per raó de sexe, orientació sexual, identitat de gènere o expressió de gènere**. La formació es van fer entre els mesos d'octubre, novembre i desembre, constaven de 25 hores repartides en 7 sessions i dividides en dos blocs: jurídic i psicològic. Les sessions van ser compartides amb la UdL. Es va fer la corresponent difusió entre el professorat. La RI va inscriure's al bloc psicològic.

Tot i que no es va aconseguir el finançament sol·licitat al Ministerio de Igualdad, la **Dra. Aïda Valls i la RI** inicien la col·laboració en el marc del projecte **Eleccions i canvis d'itinerari durant el batxillerat entre les joves: moments disruptius que transformen les societats**, proposat per la Dra. Teresa Corbella. Es fan uns primers contactes amb centres educatius on l'ETSE té contactes acadèmics i es preparen les sessions d'enquestes. Es va generar un Treball de Fi de Grau al GEI per, entre altres coses, gestionar els resultats de l'enquesta i fer-ne la classificació, que va dur a terme l'estudiant Gerard Pascual.

El **6 de novembre**, es va reunir **Comissió d'Igualtat** amb els següents punts rellevants de l'ordre del dia:

- Presentació de la nova estructura de la Oficina d'Igualtat i Compromís social, aprovada en Consell de govern de 20 de juny.
- Informació del protocol d'assetjament
- Memòria d'activitats de la unitat d'igualtat
- Properes accions: URV Espai Segur – Informe assetjament – Projecte Gen-Crea, 25N – PERI – Xarxa Vives Guies docència amb PG – Premi M Helena Maseres – Distinció M Antònia Ferrer - Encarna Sanahuja – Reforma de l'Estatut

Els dies **19 i 26 de novembre**, dins les sessions d'OPA, l'associació Enginyeria Sense Fronteres va impartir el **Taller Energia i gènere**.

Es van proposar els **objectius 24-25 de l'ETSE en l'àmbit d'igualtat/gènere** a la Comissió de Qualitat i Planificació Estratègica:

- Constitució del Consell d'Igualtat de l'ETSE
- Fer exposició dels plafons de la col·lecció Joves Matemàtiques Catalanes
- Incorporar l'estudiantat del GEMiF a la sessió d'OPA sobre igualtat

El **22 de gener**, es va constituir el **Consell d'Igualtat de l'ETSE**. El formen 7 persones:

La Responsable d'Igualtat (president o presidenta) – Carme Olivé

1 PDI del DEEEA, assignat pel director de DEEEA- Hugo Valderrama

1 PDI del DEIM, assignat pel director de DEIM- Clara Granell

2 PTGAS de l'ETSE i/o d'algun dels departaments adscrits a l'ETSE - Anna Santo i Maria Vinaixa

2 estudiants (una serà membre de l'associació Existim de l'ETSE, i un altre que sigui membre de les associacions del centre o sigui delegat/da a l'ETSE)- Andrea Toral Jové (Presidenta d'Existim), Sònia Orós Navas (delegada de 3r de BIOGEI),

Té assignades les funcions:

- 1) fer difusió dels temes relacionats amb igualtat de gènere,
- 2) fer arribar a la persona Responsable d'Igualtat del centre, les necessitats, preocupacions, inquietuds i/o queixes dels respectius col·lectius.
- 3) proposar accions que tinguin l'objectiu de promocionar la igualtat de gènere
- 4) assessorar la persona Responsable d'Igualtat del centre en allò que els pugui demanar consell

El **4 de febrer**, la RI és convidada a una **entrevista a Ràdio Ciutat de Tarragona** per parlar de les noies en l'àmbit STEM en el marc de la celebració del Dia Internacional de la Dona i la Nena a la Ciència.

<https://radiociutat.com/ultimes-noticies-tarragona/croniques-actualitat/nomes-un-30-de-noies-en-els-estudis-cientifics-de-la-urv/>

<https://radiociutat.com/programes-podcast/programes/bon-dia-tarragona-amb-ricard-lahoz/bondiatgn-entrevista-a-carme-olive-coordinadora-del-programa-de-divulgacio-inspira-urv/>

L'ETSE, l'ETSEQ i la Unitat d'Igualtat de la URV, el dia **5 de febrer** vam organitzar la 14a edició del **Girls' Day**. És una iniciativa per celebrar l'11F. L'objectiu principal és despertar vocacions i apropar les estudiants als estudis STEM (ciència, tecnologia, enginyeries i matemàtiques). Van participar 90 noies de 3r i 4t d'ESO de centres de la demarcació. L'associació EXISTIM va tornar a participar amb un taller explicant les diverses aplicacions de l'enginyeria i el procés personal de tria del Grau a estudiar. En total es van programar cinc tallers diferents:

- Què és la realitat virtual i la realitat augmentada? (ETSE), Jordi Duch
- CO₂ Busters: Captura amb columna d'absorció (ETSEQ), Jorge Cobas
- EnginyAliments: Innovació per l'Alimentació del Futur (ETSEQ), Carme Güell
- Existim (ETSE / ETSEQ),
- URBots (ETSE)

Diverses estudiants de l'ETSE i ETSEQ, van conduir els grups de noies entre els diferents espais de la jornada. La seva proximitat generacional és clau perquè les visitants se sentin còmodes per preguntar les seves inquietuds sobre el món de l'enginyeria.

El **6 de febrer** la RI assisteix a una **reunió extraordinària de la Comissió d'Igualtat**, que tenia per objectiu explicar a tots els membres el nou Protocol per prevenir i actuar contra les situacions de violència masclista, assetjament sexual i per raó de sexe, orientació sexual, identitat o expressió de gènere. Es va aprovar al CdG del 12/12/2024, i es pot consultar aquí:
<https://www.urv.cat/ca/vida-campus/serveis/unitat-igualtat/protocol-assetjament-sexual>

Des del 2019, la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació (FCRI) i el Barcelona Institute of Science and Technology (BIST), amb la col·laboració de la Generalitat de Catalunya, organitza la **iniciativa #científiques**, en què científiques ofereixen xerrades divulgatives a l'alumnat de 6è PRI i 1r ESO de totes les escoles i instituts de Catalunya. Aquest curs 2024-25, **l'11 de febrer**, la professora **Aïda Valls** va participar-hi fent una xerrada al Col·legi Claret de Valls, explicant els projectes que desenvolupa en el seu dia a dia i de la importància de despertar vocacions científiques en les noies.

El 18 de febrer el primer Correllengua Universitari va arribar a la URV, i l'associació EXISTIM va format part de l'organització, tant de l'acte d'inici al Campus Sescelades com de la resta de la jornada al Campus Catalunya. La proposta a nivell nacional va ser del Consell Nacional de la Joventut de Catalunya.
<https://cnjc.cat/ca/projectes/correllengua-universitari>

El **21 de febrer**, TAC12 va emetre un **reportatge** amb motiu del Dia de la Dona i Nena a la Ciència tot comentant la baixa presència femenina a enginyeria i les accions que es fan per millorar-ho. L'associació EXISTIM hi té molt de protagonisme (10:55 - 16:40)
<https://www.tac12.tv/programes/desti-2030/item/37907-desti-2030-capitol-57>

L'1 de març es va celebrar la **FIRST LEGO league** al Palau de Congressos de Tarragona, la 14a edició organitzada des de l'ETSE. L'associació EXISTIM va participar-hi activament amb tres activitats: mostrant un vídeo promocional a l'escenari de la categoria CHALLENGE, l'Anna Sas Capdevila i la Júlia Roldan Rofes participant com a equip científic de la categoria EXPLORE, i la Irene Serrano Paños, la Miriam Durán Galindo i la Nohemí Tomás Arjona, fent un taller per als participants EXPLORE, *Immersió als jocs d'enginy.*

El **dia 5 de març**, la **Dra. Carme Olivé** va participar en una taula rodona dins la 7a edició del cicle "**Amb Veu de Dona**" de **Cadena SER Tarragona**. Es van realitzar diverses taules rodones per parlar de la desigualtat de gènere en la indústria i la necessitat d'impulsar polítiques globals per revertir estereotips. La jornada es va emetre per streaming

<https://cadenaser.com/cataluna/2025/03/05/amb-veu-de-dona-arriba-a-la-urv-ser-tarragona/>

El **10 de març**, l'associació EXISTIM va organitzar l'execució un mural col·laboratiu amb l'objectiu de deixar marca de totes les dones i noies en l'àmbit STEM al campus. Va ser un acte inclòs en la celebració del 8M, Dia Internacional de les Dones.

El **4 d'abril**, es va celebrar una **hackatò al CRAI del Campus Sescelades** dins d'un projecte de **treball interdisciplinari**, promogut per la Laura Roman del Grau en Dret, l'Eva Zafra del Grau en Treball Social i el Jordi Duch del Grau en Enginyeria Informàtica. L'objectiu del projecte era crear un sistema d'informació sobre feminicidis, per a poder fer un seguiment i atendre millor a les víctimes de violència de gènere. Va ser un repte complex precisament per la diversitat dels àmbits implicats. En el cas de l'estudiantat del GEI, es van haver de formar en dret, detectar tota la informació que calia per construir un sistema així, i poder dissenyar tot un conjunt de pantalles per a poder gestionar aquestes dades i mostrar-les adequadament. 18 alumnes del GEI, i 60 dels altres dos graus van dedicar-hi setmanes treballant de manera interactiva, i finalment van formar 7 equips per treballar tot el dia en aquest repte.

El **4 d'abril**, la Unitat d'Igualtat va presentar el **Protocol contra l'assetjament al Consells d'Igualtat i la directiva** (representada pel director i la secretària) de l'ETSE.

29 i 30 d'abril, el Campus Catalunya va acollir la **Hackatò Woman in Tech** amb l'objectiu de promoure solucions tecnològiques innovadores que millorin l'aprenentatge d'una matèria o d'un tema concret dins dels estudis de primària. L'activitat estava oberta a noies i nois de totes les disciplines, però es garantia una participació mínima del 50% de noies, amb l'objectiu de fomentar la presència femenina en l'àmbit tecnològic. Diversos membres del **professorat de l'ETSE** van participar a l'organització i/o mentoria als equips participants, donant suport tant tècnic com estratègic.

El **7 de maig**, la RI assisteix a la reunió ordinària de la **Comissió d'Igualtat**. Els punts de l'ordre del dia més rellevants va ser:

- Informació de les accions del 8M
- Resultats de les sessions de presentació del Protocol d'assetjament als diferents centres/campus
- Planificació de les accions 25Novembre
- Procés d'avaluació del III Pla d'igualtat i calendari de negociació del IV Pla d'igualtat. Aprovació de la composició de la Comissió d'avaluació.

El **23 de maig**, el Col·legi d'Arquitectura Tècnica de Tarragona, van convidar la RI a participar en una taula rodona a la jornada *El rol de l'Arquitectura Tècnica en la construcció del futur*, amb l'objectiu de fer visible i promoure el Talent Femení en aquest sector.

El **12 de maig** se celebra el Dia Internacional de les Dones Matemàtiques a nivell mundial. Es commemora aquesta data en honor a **Maryam Mirzakhani**, una jove matemàtica iraniana que va resoldre un problema plantejat fa més de 400 anys per J. Kepler, i l'any 2014 va ser la primera dona en rebre la Medalla Fields. Repartits per l'edifici de l'aulari de l'ETSE, es van exposar 28 plafons A3 de cartró ploma amb la història de joves matemàtiques catalanes (4 d'elles també enginyeres) amb diverses ocupacions laborals. Exposició cedida per la Societat Catalana de Matemàtiques, la iniciativa pretenia divulgar les actuals ocupacions de les dones científiques.

El protocol contra l'assetjament per raó de gènere s'aplicava de manera diferent depenent de quina part de la comunitat universitària era l'afectada. Amb del nou text, el supòsit d'assetjament per raó de gènere es va treure del protocol per assetjament laboral, per tant, es van actualitzar els enllaços a la web de l'ETSE que conduïen a llocs diferents. Ara hi ha un únic enllaç *Què fer en casos d'assetjament sexual?* (un per a cada idioma), on hi ha directament la comunicació de fets sobre un cas d'assetjament sexual

<https://www.urv.cat/ca/vida-campus/serveis/unitat-igualtat/espai/>

El **29 de maig**, la RI va assistir a la reunió de la **Comissió d'avaluació del III Pla d'Igualtat de la URV**, on estava designada com a representant per l'àrea de coneixement de ciències i tecnologia.

El **30 de juliol**, la RI va assistir a la reunió final de la **Comissió d'avaluació del III Pla d'Igualtat de la URV**, amb l'únic punt de l'ordre del dia de presentació dels resultats de l'avaluació i comentaris a l'informe, i la seva posterior aprovació.

El director de l'ETSE, va posar en contacte la RI i la Dra. M. Àngels Moncusí amb les persones encarregades **de Selecció de Personal de l'empresa IDIADA**, amb l'objectiu d'explorar possibles maneres de col·laboració per combatre la desigualtat de gènere a l'enginyeria i la ciència. Es va organitzar una reunió el **10 de juliol** via Teams, on se'ls va explicar el programa INSPIRA STEAM i la jornada GIRLS' Day. Finalment, van declinar la participació però mantindrien el contacte de cara a futures oportunitats.

Per sisè any consecutiu, professorat de l'ETSE va participar al **projecte INSPIRA STEAM URV**, que busca donar visibilitat a les dones en el món de la ciència entre l'alumnat de 6è de primària (i de 1r ESO en algun cas) i, en particular, empoderar les noies per animar-les a lluitar per l'educació que elles vulguin. En aquesta edició la **RI es va incorporar a l'organització** del projecte des de la URV, col·laborant amb la Dra. Cristina Urbina de l'ETSEQ. Concretament, es va encarregar de la gestió dels centres inscrits.

Durant tot el curs es va fer difusió de diverses iniciatives externes. Serveixi d'exemple les d'aquest llistat:

-La professora Aïda Valls, va informar de les jornades WomanLiderTIC 2024 organitzades per l'entitat *dones en xarxa*.

<https://womanlidertic.donesenxarxa.cat/>

-El sotsdirector de l'ETSE, Antonio Moreno, va informar de la convocatòria Mentors de l'I-Center, per facilitar l'estada de l'estudiantat internacional que arriba d'Erasmus. Com que 12 dels 30 estudiants ERASMUS a l'ETSE eren noies, proposava a EXISTIM que fessin divulgació entre les associades perquè s'hi adherissin.

<https://www.urv.cat/ca/vida-campus/serveis/mobilitat/programa-mentor/>

-El professor Alberto Blanco va fer arribar a EXISTIM la crida a participar a **Women Hack España 2025**, organitzat per l'Institut Nacional de Ciberseguridad (INCIBE). La proposta estava adreçada a dones, estudiants o graduades, interessades en ciberseguretat, que incloïa formació i la possible participació en competicions a nivell espanyol i europeu. L'objectiu principal era fomentar i desenvolupar talent femení en ciberseguretat. <https://womenhack.es/>

-La professora Aïda Valls, va informar de la presentació de la plataforma DONADIGITAL. A banda de l'acte, el portal es pot consultar per tenir idees i referents quan es fan xerrades.

<https://www.barcelonadot.com/donadigital-una-nova-plataforma-inclusiva-tic-per-a-lagenda-2030/>

4. Valoració de la Responsable d'Igualtat

La tendència d'augment de matriculació de noies a l'ETSE fa pensar en l'èxit de les accions que es duen a terme per part de tots els agents implicats en la difusió de l'enginyeria i l'eliminació de prejudicis de gènere. Si comparem el percentatge actual, tant en graus com en màsters, amb l'inicial de la sèrie observada, estem en un bon moment, però aquest 24% és ha de ser un punt de satisfacció i ens hem de mantenir actius en les activitats de promoció de l'enginyeria entre els noies a primària i secundària.

La posada en marxa definitiva de l'associació d'estudiantes ha marcat un punt d'inici de diferents maneres d'enfocar les accions cap a la igualtat. La mirada de les joves estudiantes és sens dubte diferent a la visió que aporten les professores.

Totes les activitats que es fan des de l'ETSE, s'analitzen per buscar punts de millora. L'exigència organitzativa és gran i cal mesurar les forces de tots els agents implicats per fer una feina eficient.